

SUNDHEDSSTYRELSEN

Dato 11-08-2020

PLAN

Sag 05-0801-225

Kommissorium for følgegruppe til udarbejdelse af statusrapport for mental sundhed og psykiske lidelser til 10-årsplanen for psykiatri

Baggrund

Det seneste årti har der været en stigning i antallet af mennesker, der udredes og behandles for en psykisk lidelse og som modtager støtte og tilbud i kommunalt og regionalt regi. Psykisk lidelse tegner sig for 25 pct. af den samlede sygdomsbyrde målt ved funktionsbegrænsning, hvilket er større end andre store sygdomsområder som fx kræft og hjertesygdomme, der hver tegner sig for 15-17 pct. af den totale sygdomsbyrde.

Sygdomsbyrden for psykiske lidelser hos danske børn i alderen 5-14 år tegner sig for over 20 pct. af den samlede sygdomsbyrde, og er således den hyppigste gruppe af sygdomme blandt børn og unge i dag. Der ses i forlængelse af dette en stigende efterspørgsel på hjælp til børn og unge med mentale helbredsproblemer og psykiske lidelser. Ligeledes har der i denne periode været stigning i antallet af børn og unge med mentale helbredsproblemer, og en øget opmærksomhed på betydningen af mistriksel i børne- og ungdomsårene, hvor vi også ved, at de fleste psykiske lidelser debuterer. Samlet set er antallet af borgere, der modtager kommunale psykosociale indsatser¹, steget med 17 pct. fra 2014 til 2017.

Der har løbende været både politisk og fagligt fokus på området, men trods en række initiativer er der fortsat betydelige udfordringer.

Derfor har regeringen igangsat arbejdet med udarbejdelse af en 10-års plan for mennesker med mistriksel og/eller psykiske lidelser. 10-års planen skal sikre en samlet langsigtet retning for udviklingen af indsatsen, således at færre vil opleve alvorlige konsekvenser af mistriksel og psykisk lidelse.

Det fremgår desuden af Aftale om finansloven for 2020, at 10-års planen skal have særligt fokus på forebyggelse og bedre sammenhæng i indsatsen mellem almen praksis, regionalpsykiatri og psykosociale indsatser, samt indsatsen for børn og unge samt dobbeltbelastede.

---

¹ Psykosociale kommunale indsatser indbefatter blandt andet botilbud og bostøtte, aktivitets og samværstilbud/netværksaktiviteter, akuttilbud, herunder akuttelefon, støtte og kontaktpersonsordninger, arbejdsmarkedsrettede tiltag, tidlig rehabiliterende indsatser, indsatser til pårørende og frivillige indsatser.

Formål

På baggrund af ovenstående skal Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Socialstyrelsen i 2020 og primo 2021 udarbejde *Status og udfordringsbillede på tværs af social- og sundhedsområdet*, hvor de væsentligste udfordringer i indsatserne til mennesker med mistro og/eller psykiske lidelser identificeres.

Formålet med udarbejdelsen af et samlet status- og udfordringsbillede er:

- at gennemføre en kort analyse af tidligere nationale handlingsplaner og hidtidige store indsatser på området
- at beskrive udviklingen i forekomst af mistro og psykiske lidelser
- at beskrive status på indsatser og aktiviteter i regioner, praksissektor og kommuner samt kvaliteten heraf
- at afdække, hvor udfordringerne er størst samt i hvilken rækkefølge udfordringer bør løses

I forbindelse med arbejdet nedsætter Sundhedsstyrelsen en følgegruppe med relevante parter, der skal følge arbejdet undervejs i processen, understøtte sammenhæng på tværs af fire arbejdsgrupper og yde rådgivning i arbejdet med *Status og udfordringsbillede på tværs af social- og sundhedsområdet*. Følgegruppen skal bistå med at drøfte og prioritere i de bidrag, som de fire arbejdsgrupper kvalificerer, således at der sikres en bred inddragelse på flere niveauer.

De fire arbejdsgrupper² skal kvalificere *Status og udfordringsbillede på tværs af social- og sundhedsområdet* og rådgive inden for følgende områder:

- Indsatsen i det primære sundhedsvæsen herunder den psykosociale indsats i kommunerne
- Indsatsen i den regionale voksenpsykiatri
- Indsatsen i forhold til børn og unge
- Indsatsen i forhold til mental sundhed og sundhedsfremme

Følgegruppens opgaver

Følgegruppen skal bistå med at kvalificere arbejdet med udfordringsbilledet og rådgive i forhold til beskrivelsen af følgende:

- Udviklingen i forekomst af mistro og psykiske lidelser
- Status på organisering og indsatser i regioner og kommuner samt kvaliteten heraf
- På baggrund af status pege på væsentlige udfordringer med indikationer af, hvilke udfordringer der er størst, samt i hvilken rækkefølge udfordringer bør løses

Arbejdet forventes afsluttet primo 2021.

I den efterfølgende fase udarbejdes en rapport til Sundheds- og Ældreministeriet med forslag til konkrete indsatser, der skal være med til at sikre en samlet langsigtet retning for udviklingen af indsatsen, således at færre vil opleve alvorlige konsekvenser af mistro og psykisk lidelse. Dette med et særligt fokus på forebyggelse og bedre sammenhæng i indsatsen mellem

---

² Beskrivelsen af fokus i arbejdsgrupperne er ikke udtømmende, og Sundhedsstyrelsen vil ligeledes, alt efter behov, indhente yderlige rådgivning eller inddrage øvrig faglig ekspertise.

almen praksis, regionalpsykiatri og socialpsykiatri, samt indsatsen for børn og unge samt dobbeltbelastede.

Følgegruppens sammensætning

Arbejdsgruppen består af følgende repræsentanter:

- Sundhedsstyrelsen (formandskab og sekretariat)
- Socialstyrelsen: 2 repræsentanter
- Sundheds- og Ældreministeriet: 1 repræsentant
- Social- og Indenrigsministeriet: 1 repræsentant
- Sundhedsdatastyrelsen: 1 repræsentant
- Danske Regioner: 1 repræsentant*
- Regionerne: 3 repræsentanter
- Kommunernes Landsforening: 1 repræsentant**
- Kommunerne: 3 repræsentanter
- Dansk Selskab for Almen Medicin: 1 repræsentant
- Dansk Psykiatrisk Selskab: 2 repræsentanter
- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab: 2 repræsentanter
- Dansk Sygepleje Selskab: 1 repræsentant***
- Dansk Psykolog Forening: 2 repræsentanter
- Landsforeningen SIND: 1 repræsentant
- Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere: 1 repræsentant
- Bedre Psykiatri: 1 repræsentant
- Psykiatrifonden: 1 repræsentant
- FOA: 1 repræsentant
- Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering: 1 repræsentant
- Styrelsen for undervisning og kvalitet: 1 repræsentant
- Styrelsen for Forskning og Uddannelse: 1 repræsentant
- Dansk Selskab for Fysioterapi: 1 repræsentant
- Dansk Socialrådgiverforening: 1 repræsentant
- Socialpædagogernes Landsforening: 1 repræsentant
- Ergoterapeutforeningen: 1 repræsentant

* Danske Regioner udpeger repræsentanterne fra regionerne

** KL udpeger repræsentanterne fra kommunerne

*** Dansk Sygepleje Selskab bedes udpege en repræsentant fra Fagligt selskab for psykiatriske sygeplejesker

Sundhedsstyrelsen kan løbende inddrage øvrig faglig ekspertise efter behov, eksempelvis vil Sundhedsdatastyrelsen blive inddraget efter behov i forhold til data.

Følgegruppens møder

Sundhedsstyrelsen udarbejder oplæg til møderne som følgegruppen drøfter og kvalificerer.

Dagsorden og beslutningsreferat udsendes ca. en uge før og 14 dage efter mødernes afholdelse.

Der forventes afholdt tre møder i følgegruppen i perioden august til december 2020.

På **første møde** drøftes og tilpasses kommissoriet og følgegruppen præsenteres procesplanen for arbejdet sammen med et første udkast til fælles forståelse af centrale begreber i arbejdet.

På **andet møde** drøftes arbejdsgruppernes input til status i forhold til mental sundhed og sundhedsfremme, indsatsen på børn og unge området, indsatsen i det primære sundhedsvæsen, herunder den psykosociale indsats i kommunerne, samt indsatsen i den regionale psykiatri.

På **tredje møde** drøftes de væsentlige udfordringer på området samt i hvilken rækkefølge udfordringer bør løses.

Bemærk at første møde ligger allerede d. 18. august.

Tidsplan

1. møde i følgegruppen	tirsdag den 18. august 2020 kl. 1130-14
2. møde i følgegruppen	onsdag den 11. november 2020 kl. 11-14
3. møde i følgegruppen	fredag den 11. december 2020 kl. 11-14
Høring i arbejdsgrupper og følgegruppe	Uge 4-5 i 2021
Færdigt Status- og udfordringsbillede	26. februar 2021